

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande över Boverkets rapport 2021:25 – Elektroniska original och långtidsbevarande av digitala planer

Ert dnr Fi2021/03959

Domstolsverket har granskat Boverkets rapport 2021:25 – *Elektroniska original och långtidsbevarande av digitala planer* mot bakgrund av den verksamhet som bedrivs av myndigheterna inom Sveriges Domstolar, dvs. utifrån hur förslaget kan tänkas påverka verksamheten ekonomiskt, organisatoriskt och utbildningsmässigt. Granskningen har även omfattat hur förslaget kan påverka verksamhetsstöd, arbetsformer eller rättssäkerheten generellt.

Domstolsverket har bedömt att rapporten inte innehåller något förslag som i någon större mån påverkar Sveriges Domstolar på ett sådant sätt. Domstolsverket har därför inte något att invända mot förslaget.

Sedan Domstolsverket uppmärksammat att rapporten inte remitterats till någon mark- och miljödomstol har Domstolsverket vänt sig till domstolarna och frågat om de önskar inkomma med synpunkter på rapporten. Rapporten diskuterades sedan vid ett möte i mark- och miljödomstolarnas chefsrådmanskrets den 27 april 2022. Mark- och miljödomstolarna enades om att lämna följande synpunkter till Domstolsverket att vidareförmedla till Finansdepartementet i samband med att Domstolsverket besvarar remissen.

”För att möjliggöra att detaljplaner kan beslutas och arkiveras digitalt föreslås i rapporten ändringar i främst plan- och bygglagen (2010:900) samt att Boverket ska ta fram en ny registerlagstiftning. Boverket föreslår att en central myndighet, Boverket eller någon annan myndighet, med stöd av lag, får ansvar för en nationell plandatabas och genom bemyndigande kan utveckla nödvändiga villkor för lagring, långtidsbevarande och tillhandahållande (s. 7). Förslaget tar alltså sikte på att ge digitala detaljplaner originalstatus och att laga kraftvunna detaljplaner ska arkiveras i en centralt, statligt administrerad, databas. Som konstateras i rapporten hanteras överklaganden av beslut om detaljplaner av mark- och miljödomstolarna och dessa har därmed en viktig roll i planprocesserna (s. 12).

Överlämnande av akten vid överklagande

I konsekvensbeskrivningen avseende det föreslagna processflödet (s. 31 f.) uttalas att ”Vid överklagande tillgängliggör kommunen samtliga handlingar i ärendet via sin tjänsteplattform för den instans som ska behandla ärendet

och för dem som är part i målet. För att ta del av handlingarna krävs det legitimering.”

Mark- och miljödomstolarna vill med anledning av detta uttalande understryka att det åligger kommunen att i samband med att ett beslut att anta en detaljplan överklagas, överlämna akten inkluderande det överklagade beslutet till domstolen. Aktöverlämnandet kan inte uppfyllas genom att domstolen hänvisas till att gå in i kommunens tjänsteplattform. Motsvarande besked har också tidigare lämnats när frågan har diskuterats med Lantmäteriet inom ramen för Lantmäteriets uppdrag om tillgängliggörande av geodata. Rapporten innefattar inte någon lösning för hur digitala detaljplaner ska hanteras vid överprövning i domstol och förslaget kan inte genomföras utan att en sådan lösning finns tillgänglig.

Förslaget om ändring av 4 kap. 30 § plan- och bygglagen

I rapporten föreslås ändring i 4 kap. 30 § plan- och bygglagen så att det inte längre i bestämmelsen ska anges att en detaljplan ska bestå av en karta över det område som planen omfattar (plankarta) och de bestämmelser i övrigt som behövs. I motiveringen anges att denna beskrivning är otidsenlig och på ett onödigt vis låser fast bilden av en traditionell kartprodukt. Boverket anser att nya digitala detaljplaner inte behöver visualiseras på ett traditionellt analogt vis för att uppfylla tydlighetskravet i plan- och bygglagen. (Se s. 21 f.)

Mark- och miljödomstolarna ifrågasätter i och för sig inte att tydlighetskravet kan tänkas uppfyllas utan att detaljplanen kopplas till en analog karta. Mark- och miljödomstolarna vill dock peka på att förslaget knappast kan genomföras utan en närmare analys av vilka konsekvenser det kan få för övriga bestämmelser i plan- och bygglagen och den därtill knutna (rikhaltiga) praxis som tar sin utgångspunkt i just begreppen plankarta och planbestämmelser.”

Detta yttrande har beslutats av enhetschefen Sara Leyde. Föredragande har varit juristen Sarah Ossowski Tibell.

Sara Leyde

Sarah Ossowski Tibell